

สถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย

สถานีโทรทัศน์แห่งแรกในประเทศไทยคือ สถานีโทรทัศน์ช่อง 4 ได้ทำการส่งรายการออกอากาศเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2498 ด้วยระบบ F. C. C. (66 - 72 M.C.) ของบริษัทไทยโทรทัศน์จำกัด (ปัจจุบันเปลี่ยนฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ ขึ้นอยู่กับสำนักนายกรัฐมนตรี เรียกว่า สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี 9 ขององค์การสื่อสารแห่งประเทศไทย) การดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์แห่งนี้ยึดหลักดังนี้

1. เพื่อเผยแพร่ข่าวสารและเรื่องราวที่น่าสนใจ
2. เพื่อส่งเสริมการศึกษาของประชาชน
3. เพื่อให้ความบันเทิง
4. เพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย¹

สถานีโทรทัศน์แห่งที่ 2 ของประเทศไทยคือ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 5 สนามเป้า) เปิดสถานีเมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2501 ใช้งบประมาณ 12 ล้านบาท โดยมีจุดมุ่งหมายของสถานีดังนี้

1. มุ่งหวังจะให้โทรทัศน์เป็นสื่อเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างทหารและประชาชน ให้ประชาชนรู้จักหน้าที่ของตน มีความรู้ในกิจการป้องกันชาติ

¹สำนักนายกรัฐมนตรี, "วิทยุโทรทัศน์", ในประเทศไทย, (กรุงเทพมหานคร: 2509), หน้า 430.

2. ใช้เป็นเครื่องมือในการแจ้งข่าวหรือคำสั่งให้ทหาร และประชาชนที่เกี่ยวข้องทราบ

3. เผยแพร่กิจการของกองทัพบกและส่วนราชการอื่น ๆ นอกจากกองทัพบกตามที่เห็นสมควร

4. เผยแพร่นโยบายของรัฐบาล

5. ส่งเสริมความรู้และให้ความบันเทิงแก่ประชาชน

6. สนับสนุนการอบรมศีลธรรม และวัฒนธรรมของชาติแก่ประชาชนและทหาร

7. ใช้เป็นเครื่องมือช่วยเร่งรัดพัฒนาประเทศในทุกด้าน

8. คอ談การโฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายตรงข้าม

9. เพื่อใช้ประโยชน์ทางการฝึกฝนและการศึกษาทางด้านโทรทัศน์¹

ปัจจุบันประเทศไทยมีสถานีโทรทัศน์ออกอากาศ 9 สถานี ในกรุงเทพมหานคร มี 4 สถานี คือ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี 9 ของ อ.ส.ม.ท. (บางลำภู) สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีของ 3 ของ อ.ส.ม.ท. (บางแค) สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกของ 5 (ททบ.5 สนามเป้า) สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 (ตลาดหมอชิต) ในส่วนภูมิภาคมีสถานีโทรทัศน์ระบบขาว-ดำอีก 5 สถานีคือ สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยของ 8 ลำปาง สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ของ 5 ขอนแก่น สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ของ 10 หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ของ 9 ภูเก็ต และสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ของ 7 สุราษฎร์ธานี นอกจากนี้ยังมีสถานีถ่ายทอดอีกเกือบ 40 สถานี เพื่อขยายรัศมีการส่งสัญญาณให้รับชมโทรทัศน์ได้กว้างขวาง

¹สำนักนายกรัฐมนตรี, "ก่อนจะเป็นช่อง 7", ในหนังสือประจำปีสถานีโทรทัศน์กองทัพบก, (กรุงเทพมหานคร:2512), หน้า 23.

เกือบทั่วประเทศ

คุณค่าของ โทรทัศน์

โทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทในด้านความเพลิดเพลินความบันเทิง สนุกสนานแล้ว ยังมีบทบาทในการเสนอข่าวข้อเท็จจริงให้ความคิดเห็นสามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างใกล้ชิด สามารถที่จะปลูกฝังความเชื่อให้กับผู้ดูได้อย่างช้า ๆ แต่ว่าคงทน สร้างทัศนคติ ความเชื่อ ความเจริญงอกงาม การที่โทรทัศน์มีคุณสมบัติเฉพาะตัวดังนี้ โทรทัศน์จึงมีคุณค่าดังต่อไปนี้

คุณค่าทางการศึกษา

1. ช่วยยกระดับมาตรฐานการศึกษาของประชาชนให้สูงขึ้น
2. แผ่ขยายความรู้ไปยังผู้ฟังและผู้ชมได้เป็นจำนวนมาก
3. ช่วยให้ประชาชนมีความรู้ทันสมัยทันต่อความก้าวหน้าของโลก
4. เป็นการเปิดโอกาสให้ครูโทรทัศน์ที่มีความสามารถ ได้ติดต่อกับนักเรียน หรือผู้ปกครองได้ทั่วประเทศและทั่วโลก
5. สามารถนำประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนเข้าสู่ห้องเรียนในการใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษาในชั้นเรียน
6. ถ้าผู้ปกครองมีความสามารถรู้จักเลือกและแนะนำให้เกิดชมรายการที่ดีโทรทัศน์ก็มีบทบาทช่วยในการฝึกอบรมพร้อมทั้งฝึกนิสัยที่ดีให้แก่เด็กได้¹

¹ วิษณุ สุวรรณเพิ่ม, "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาวิชาการศึกษาชั้นสูง ในการเรียนวิชาการศึกษา 18 : พฤติกรรมการสอนวิทยาศาสตร์ จากชุดเทปบันทึกภาพและจากการบรรยาย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519), หน้า 43.

คุณค่าทางการพัฒนาประเทศ

1. เป็นสื่อในการนำข่าวสารหรือเรื่องราวไปสู่คนหมู่มากได้โดยง่ายและประหยัด
2. เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงสังคมและวัฒนธรรม
3. เป็นเครื่องมือที่สื่อความรู้ได้รวดเร็วทันที่ทันวัน ช่วยผู้รู้ให้เกิดความรู้ลึกกว่า เหตุการณ์หรือเรื่องราวนั้น ๆ ช่างไกล ๆ ความรู้สึกเช่นนี้เป็นสิ่งสำคัญมากในการถ่ายทอดความรู้ และข่าวสาร¹

หากเราจะพิจารณาคุณค่าพิเศษของโทรทัศน์ที่มีต่อการศึกษา เราจะเห็นได้ว่า มีอยู่หลายประการ อาทิเช่น

1. เป็นเครื่องมือที่จะเข้าถึงคนหมู่มากได้พร้อม ๆ กันโดยสะดวกและประหยัด
2. เป็นการผสมผสานสิ่งที่ดีที่สุดของวิทยุและภาพยนตร์ เข้าด้วยกัน
3. เป็นเครื่องมือที่สามารถเอาชนะอุปสรรคของการเรียนรู้ได้หลายประการ เพราะสามารถที่จะเสนอความคิดที่สำคัญ สร้างทัศนคติ ให้ข่าวสารที่สำคัญ โดยไม่จำเป็นว่าผู้รับจะต้องมีความสามารถทางภาษาสูง หรือต้องอยู่ใน สถานที่เกิดเหตุการณ์นั้นด้วย
4. เป็นการขยายความสำคัญส่วนตัวครูที่สอนเก่ง ๆ หรือผู้มีความเชี่ยวชาญในด้านหนึ่ง โดยเฉพาะให้ถึงผู้รับมาก ๆ

¹ วิษณุ สุวรรณเพิ่ม, "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาวิชาการศึกษาชั้นสูง ในการเรียนวิชาการศึกษา 18 : พฤติกรรมการสอนวิทยาศาสตร์ จากชุดเทปบันทึกภาพและการบรรยาย" หน้า 45.

5. โทรทัศน์จะช่วยให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาทางสังคมที่สำคัญ
6. มีความปัจจุบันทันด่วน ทำให้ผู้รับสนใจมาก และยอมก่อให้เกิดการเรียนรู้สูง
7. โทรทัศน์สามารถนำเอาอุปกรณ์การศึกษาอื่น ๆ เช่น ของจริง รูปภาพ ภาพยนตร์ และอื่น ๆ เข้ามาใช้ร่วมกันด้วยความสะดวก ซึ่งการใช้อุปกรณ์หลายอย่างร่วมกันเช่นนี้ ย่อมทำให้ผู้เรียนเข้าใจดี¹

โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยเหตุผลที่ว่า การรับรู้ของมนุษย์เราเกิดจากการได้เห็น 75 % จากการได้ยิน 13 % จากการสัมผัส 6 % จากการรส 3 % จะเห็นได้ว่าโทรทัศน์สามารถให้ทั้งการได้เห็นและการได้ยิน ผลรวมตามตัวเลขที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ การรับรู้ถึง 88 % จึงนับว่าโทรทัศน์เป็นเครื่องมือในทางการศึกษาที่มีคุณสมบัติพร้อมในการที่จะพัฒนาคนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น²

ดังนั้นในฐานะเป็นสื่อมวลชนเพื่อการศึกษา โทรทัศน์จะมีบทบาทโดยตรงต่อการยกระดับการศึกษาของประชาชนให้สูงขึ้นในค่านต่าง ๆ หลายค่าน เช่น

1. แพร่กระจายความรู้ต่าง ๆ ในยุคปัจจุบันเป็นยุคของการทะเลาะ การผูกขาดความรู้เฉพาะกลุ่ม โทรทัศน์จะเป็นเครื่องมือแพร่กระจายความรู้ไปสู่คนทุกกลุ่ม ทุกระดับชั้น เศรษฐกิจและสังคม ปัจจุบันเราอยู่ในยุคของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อจะให้มนุษย์เข้าใจเหตุการณ์ของโลกที่เราอยู่อาศัยและให้ความรู้และเทคโนโลยีแพร่ไปสู่คนทุกกลุ่ม จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องนำเอาสื่อโทรทัศน์

¹ชม ภูมิภาค, "โทรทัศน์กับการศึกษาตลอดชีพ," ในสารเทคโนโลยีทางการศึกษา ฉบับที่ 2 เรื่องประมวลทัศนะเกี่ยวกับโทรทัศน์เพื่อการศึกษา, หน้า 49-50.

²อรอนพ เขียวถาวร, "บทบาทของโทรทัศน์ในการพัฒนา เศรษฐกิจและการศึกษา," หน้า 117.

มาช่วย ในการค้นคว้าทดลองทางด้านวิทยาศาสตร์ ด้านเกษตรกรรม ซึ่งต้องเสีย
ค่าใช้จ่ายจำนวนมาก หากไม่แพร่กระจายไปยังคนหมู่มากแล้วก็ย่อมมีคุณค่า
โทรทัศน์ช่วยแพร่กระจายการค้นพบใหม่ ๆ ไปยังหมู่ประชากร ทำให้ประชาชนสามารถ
นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันได้อย่างดี

2. การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองดี โทรทัศน์จะช่วยให้ประชาชน
คุ้นเคยและรู้เรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับประเทศชาติ ตลอดจนกิจการต่าง ๆ นับเป็น
การกระตุ้นให้คนในชาติมีความสามัคคีกัน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะอย่าง
มีระเบียบแบบแผน

3. ส่งเสริมให้ประชาชนอยู่ดีกินดี โดยการเรียนรู้จากโทรทัศน์ใน
เรื่องเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม แล้วนำไปประยุกต์เข้ากับตนเอง
เพื่อเพิ่มพูนรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น¹

สถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยต้องประสบปัญหาที่ทำให้รายการโดยทั่วไป
ค้อยคุณค่าทางการศึกษาเนื่องมาจากสาเหตุ

1. รายการส่วนใหญ่ที่เสนอ ไม่มีคุณค่าทางการศึกษา และไม่ช่วย
ส่งเสริมรสนิยมอันดีให้แก่ผู้ชม

2. รายการส่วนใหญ่มักคำนึงถึงความตุงการ และความสนใจของ
ผู้ชมส่วนใหญ่โดยไม่มีใครมีรายการสำหรับผู้ชมส่วนน้อย

3. สถานีโทรทัศน์ที่มีอยู่ปัจจุบัน จัดรายการสำหรับผู้ชมในกรุงเทพฯ
เท่านั้น ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไม่ได้รับประโยชน์จากสื่อมวลชนประเภทนี้
เท่าที่ควร

¹ ไรจน์ คำพาทย์, "ความต้องการรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในการ
ศึกษานอกโรงเรียนของเยาวชน," หน้า 39.

4. ภาพยนตร์บันทึกจากต่างประเทศเข้ามามีบทบาทมากทำให้รายการสดบางประเภทขาดทุน และต้องลดรายการลงเพราะหาผู้อุปถัมภ์รายการยาก¹

กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับกิจการโทรทัศน์ในประเทศไทย การจ้ครายการโดยทั่วไปส่วนใหญ่เน้นทางด้านการบันเทิง จะมีรายการเพียงส่วนน้อยที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมความรู้ เผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน ทั้งนี้เพราะประเทศไทยยังไม่มี การดำเนินงานจัดตั้งสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาขึ้นโดยเฉพาะ

สภาพปัจจุบันของกิจการโทรทัศน์ในประเทศไทย

สถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยในปัจจุบัน กล่าวได้ว่าเป็นทรัพยากรที่อุดมมวลดทอนที่มีอยู่มากพอสมควร คือสถานีโทรทัศน์ในกรุงเทพมหานครมีถึง 4 สถานี และสถานีในส่วนภูมิภาคอีก 5 สถานี ซึ่งดำเนินกิจการแตกต่างกันไปตามรูปแบบของสถานีดังนี้

1. ของทางราชการโดยตรง ได้แก่สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ของกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการส่งโทรทัศน์ในส่วนภูมิภาค (ขอนแก่น ลำปาง สงขลา ภูเก็ต และสุราษฎร์ธานี) และสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกของ 5 สนามเป้า
2. รัฐวิสาหกิจ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี 9 ขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.)

¹ กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานปลัดกระทรวง, กองเผยแพร่การศึกษา "สภาพปัจจุบันของวิทยุและโทรทัศน์ไทย," หนังสือสัมมนาแห่งชาติว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว 2515), หน้า 47.

3. สถานที่ซึ่งจัดตั้งและดำเนินการตามสัญญาหรือข้อตกลงกับสถานีโทรทัศน์ของทางราชการได้แก่สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกของ 7 (ตลาดหมอนหิน) และสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีของ 3 ของ อ.ส.ม.ท. (บางแค)¹

การดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์ไม่ว่าจะในรูปลักษณะใดก็ตาม จำเป็นต้องดำเนินงานในรูปธุรกิจ โดยอาศัยรายได้ที่ได้จากค่าเช่าเวลาในการจัดรายการและค่าโฆษณาเกือบทั้งสิ้น ถึงแม้ว่าบางสถานีจะได้เงินช่วยเหลือจากรัฐบาลก็เป็นรายได้ส่วนน้อย เมื่อเทียบกับรายจ่ายในการดำเนินงาน จึงทำให้รายการเพื่อการศึกษามีไม่เพียงพอ

สถานีโทรทัศน์แต่ละสถานีเป็นผู้จัดหรือควบคุมรับผิดชอบการจัดรายการในกรณีที่สถานีมอบหมายให้บุคคลภายนอกดำเนินงาน แต่ยังคงการควบคุมมาตรฐานการจัดรายการสถานีโทรทัศน์ดังกล่าวมาแล้วนั้น เป็นลักษณะโทรทัศน์ทั่วไป รายการส่วนใหญ่หนักไปทางด้านบันเทิง แต่มีรายการบางส่วนที่จัดรายการเป็นการส่งเสริมความรู้ และเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน ประเทศไทยยังไม่มีสถานีโทรทัศน์ที่ตั้งขึ้นมาเพื่อจุดประสงค์ทางการศึกษาโดยเฉพาะ

ปัญหาเกี่ยวกับโทรทัศน์ในประเทศไทยนั้น คณะอนุกรรมการเรื่องการใช้สื่อมวลชน เพื่อการศึกษาได้สรุปไว้ดังนี้

1. เนื่องจากสถานภาพแต่ละสถานีไม่เหมือนกัน และรัฐไม่มีนโยบายที่แน่นอน จึงทำให้สถานีแต่ละแห่งไม่สามารถทำหน้าที่สื่อมวลชนได้โดยถูกต้องและสมบูรณ์

¹ คณะอนุกรรมการเรื่องการใช้สื่อมวลชนเพื่อการศึกษา, "โทรทัศน์," รายงานของคณะอนุกรรมการเรื่องการใช้สื่อมวลชนเพื่อการศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา ตุลาคม 2519, หน้า 11.

2. สถานีโทรทัศน์ทั่วไปในกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคต้องใช้รายการรวมแล้วมากกว่า 50 ชม. ในหนึ่งวัน จึงทำให้ไม่สามารถผลิตรายการที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอ

3. สถานีโทรทัศน์กองทัพอากาศได้เลี้ยงตัวเอง จึงจำเป็นต้องจัดรายการโดยอัตโนมัติตามความต้องการของผู้อุปถัมภ์รายการ ซึ่งส่วนใหญ่มุ่งหวังผลทางด้านการค้าเป็นสำคัญทำให้สถานีไม่สามารถจัดรายการเป็นประโยชน์เพื่อการศึกษาได้เท่าที่ควร

4. สถานีโทรทัศน์มีรัศมีครอบคลุมค่า ส่วนใหญ่ใช้เครื่องถ่ายเทคนิคนขนาดเล็กซึ่งได้ผลไม่เต็มที่ เป็นเหตุให้ประชากรที่อยู่ในรัศมีของการรับมีจำนวนน้อยหรือรับได้ก็มีคุณภาพไม่ดีพอ นอกจากนี้ยังขาดกระแสไฟฟ้ายังไม่ทั่วถึงและเครื่องรับโทรทัศน์มีราคาสูงทำให้การรับโทรทัศน์ไม่แพร่หลาย

5. การดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์แต่ละแห่งไม่มีการประสานงานให้สอดคล้องกันที่จะทำรายการเพื่อการศึกษาได้ประโยชน์อย่างเต็มที่แก่ประชาชน

6. รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษายังมีงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินงาน

~~7. การผลิตรายการและการเสนอรายการที่จัดทำในประเทศยังขาดเป้าหมายและวิธีการที่ถูกต้อง ส่วนรายการที่ผลิตจากต่างประเทศการควบคุมที่เพียงพอ เนื้อหาของรายการจึงไม่ตอบสนองความต้องการของสังคมในการพัฒนาประเทศ~~

8. รัฐยังไม่มียุทธศาสตร์แนบแน่นในการใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษาและการพัฒนาประเทศ¹

¹ คณะอนุกรรมการเรื่องการใช้สื่อมวลชนเพื่อการศึกษา, "โทรทัศน์," รายงานของคณะอนุกรรมการเรื่องการใช้สื่อมวลชนเพื่อการศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา ตุลาคม 2519, หน้า 11-12.

คณะกรรมการเรื่องการใช้สื่อมวลชนเพื่อการศึกษาจึงได้เสนอแนว
นโยบายการใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษาไว้ดังนี้

1. รัฐควรส่งเสริมให้มีการปรับปรุงระบบบริหารของสถานีโทรทัศน์
ให้เป็นประโยชน์และเอื้ออำนวยต่อการศึกษาระดับประชาชน
2. รัฐพึงส่งเสริมให้สถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ มีการประสานงานให้
สอดคล้องกันที่จะให้รายการเพื่อการศึกษาได้ประโยชน์อย่างเต็มที่แก่ประชาชน
3. รัฐควรจัดให้มีระบบการตรวจสอบรายการให้ได้มาตรฐาน
4. รัฐควรจัดให้มีการวิจัยและการประเมินผลรายการต่าง ๆ เพื่อ
นำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา
5. รัฐควรส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมผู้จัด ผู้ผลิต และผู้ใช้รายการ
โทรทัศน์เพื่อการศึกษา
6. รัฐพึงมีนโยบายที่แน่นอนที่จะให้การผลิตและการเสนอรายการ
โทรทัศน์เป็นการตอบสนองความต้องการของสังคมในการพัฒนาประเทศ
7. รัฐพึงจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการดำเนินงานโทรทัศน์เพื่อ
การศึกษาให้เพียงพอ
8. รัฐพึงส่งเสริมให้มีการขยายรัศมีการรับส่งโทรทัศน์ให้ครอบคลุม
ทั่วประเทศ เพื่อประชาชนสามารถรับรายการโทรทัศน์ได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น
9. รัฐพึงหาทางให้ประชาชนและชุมชนต่าง ๆ มีเครื่องรับโทรทัศน์
ให้ทั่วถึง
10. ในระยะยาว รัฐควรจัดให้มีเครือข่ายโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและ
ให้การออกอากาศครอบคลุมทั่วประเทศ

¹ คณะกรรมการเรื่องการใช้สื่อมวลชนเพื่อการศึกษา, "โทรทัศน์,"
รายงานของคณะกรรมการเรื่องการใช้สื่อมวลชนเพื่อการศึกษา เสนอต่อคณะ
กรรมการปฏิรูปการศึกษา ตุลาคม 2519, หน้า 12-13.

อย่างไรก็ตามกิจการโทรทัศน์ในประเทศไทยปัจจุบันถือว่า เป็นทรัพยากร สื่อมวลชนที่มีอยู่มากพอสมควร ถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ระบบการส่งโทรทัศน์ยังไปไม่ถึงถึงประชาชนในท้องถิ่นห่างไกลและเครื่องรับโทรทัศน์ ยังมีราคาแพง ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ได้อยู่ในสถานะที่จะมีเครื่องรับโทรทัศน์ได้ก็ตาม แต่ก็เป็นที่ยอมรับว่าโทรทัศน์เป็นเครื่องมื่อสำคัญส่วนหนึ่งที่กำลังมีบทบาทในด้านการศึกษา ของประเทศ อิทธิพลของโทรทัศน์ทางการศึกษานี้ มีความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ

ดร.เกษม ศิริสัมพันธ์ ได้กล่าวว่า "ในสังคมที่กำลังพัฒนาอย่างเช่น สังคมไทยกำลังอยู่ในช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงและปรับตัว ในสภาพเช่นนี้ย่อมมีความต้องการที่จะต้องขยายทัศนคติของมวลชน และเพิ่มพูนทักษะของมวลชนในหลาย ๆ ด้านด้วยกัน ซึ่งมีความจำเป็นจะต้องให้ประชาชนมีโอกาสศึกษาหาความรู้ และหา ประสบการณ์เพิ่มเติมเติมอยู่เสมอ"¹

โดยเฉพาะเยาวชน เป็นผู้ที่อยู่ในวัยกำลังเจริญเติบโตเป็นวัยที่ควรปลูกฝัง ทัศนคติที่ดี โทรทัศน์จึงควรจะเป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทอย่างสำคัญในการช่วยให้ความรู้ กับการศึกษา กับเยาวชน เพราะเด็กมีความใกล้ชิดกับโทรทัศน์มาก เยาวชนในเมืองจะได้รับอิทธิพล จากโทรทัศน์มากกว่าเยาวชนในชนบท ด้วยเหตุผลของความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ทาง ๆ

มีผู้กล่าวว่าโทรทัศน์เสมือนเป็นที่เลี้ยงเด็กที่ช่วยดูแลให้เด็กนั่งนิ่ง ๆ ไม่ซุกซน ได้เป็นเวลานาน ๆ คำกล่าวนี้ก็ถูกต้องน่าจะจริง เพราะโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีทั้งภาพ และเสียง ซึ่งทำให้ดึงดูดความสนใจของเด็กไว้ได้ง่าย การวิจัยต่าง ๆ ก็พบว่าเด็ก

¹กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานปลัดกระทรวง, กองเผยแพร่การศึกษา, "วิทยุและโทรทัศน์ทำอะไรใคร," ในหนังสือสัมมนาแห่งชาติว่าด้วยวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์, หน้า 183.

ชอบใช้เวลาว่างดูโทรทัศน์ การวิจัยเรื่องอิทธิพลของโทรทัศน์พบว่า ร้อยละเก้าสิบของเด็กกลุ่มที่ทำการศึกษา มีนิสัยในการดูโทรทัศน์ทุกวัน¹ และการศึกษาที่เด็กสนใจดูโทรทัศน์อย่างมากนี้ กลายมาเป็นความไม่สบายใจของผู้ปกครองในหลายท่าน เช่นกัน ท่านที่บันทึกมากวิจารย์กันมากก็เกี่ยวกับเนื้อหาของรายการ ซึ่งผู้ปกครองหรือผู้หวังใยทั้งหลายคิดว่า ไม่เหมาะสมกับเด็ก นอกจากนี้ยังเห็นว่าสัดส่วนของรายการบันเทิงสำหรับผู้ใหญ่มีมากกว่ารายการสำหรับเด็กอย่างมาก ที่เป็นข้อหนักใจอีกประการก็คือถึงแม้จะมีรายการที่มีประโยชน์แก่เด็ก แต่เด็กก็ยังไม่ดู กลับไปดูรายการบันเทิงและรายการสำหรับผู้ใหญ่ การที่เป็นเช่นนี้ เพราะรายการความรู้สำหรับเด็กไม่ได้รับการบรรจุผลิตขึ้นมาให้น่าสนใจ น่าสนุกสนานเท่า ๆ กับรายการบันเทิงของผู้ใหญ่ ซึ่งต้องทำแข่งขันกันอยู่แล้ว ปัญหาเหล่านี้เป็นที่มาของศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กอันเป็นความพยายามในการส่งเสริมรายการประเภทสาระบันเทิงให้แก่เด็ก เมื่อรายการที่มีประโยชน์กลายเป็นของดีแต่ไม่น่าดูสำหรับเด็ก ทั้งนี้เพราะขาดศิลป์ในการผลิตรายการ ขาดเงิน ขาดตัวบุคคล จึงได้มีคณะกรรมการกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่งในสหรัฐอเมริกา ประกอบด้วยนักสื่อสารมวลชน นักการศึกษา นักจิตวิทยา ฯลฯ รวมตัวกันตั้งศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก เรียกว่า Children's Television Workshop (C.T.W.)

ศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

ศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กเป็นองค์การเอกชนที่ไม่ค้ากำไร ได้รับเงินอุดหนุนจากองค์การของรัฐและเอกชนในสหรัฐอเมริกา เช่น จากรัฐสภา ผ่านองค์การ The U.S. Office of Education จากมูลนิธิฟอร์ด และมูลนิธิคาร์เนกี เป็นต้น ศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญดังนี้

¹ระวีวรรณ ประกอบผล, "ศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก," นิเทศสาร 6 (สิงหาคม 2520), หน้า 84.

1. ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่มีคุณค่า มีสาระที่เป็นประโยชน์ และมีความน่าสนใจ ความสนุกสนานพร้อม ๆ กัน
2. เพื่อทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของรายการโทรทัศน์ที่มีต่อการศึกษา และการดำเนินชีวิตของเด็ก
3. จัดพิมพ์เอกสารประกอบการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กแจกแก่ผู้สนใจ

ศูนย์นี้มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่เลขที่ 1 ลินคอนปลาซา, นิวยอร์ก ศูนย์ฯ จัดผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก นำมาออกอากาศแพร่ภาพทางสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทั่วประเทศอเมริกา รวมทั้งสถานีเอกชนที่สนใจบางแห่งด้วย งานชิ้นแรกคือ ผลิตรายการโทรทัศน์ซึ่งมีชื่อว่า **เซซามี่ สตรีท**¹

รายการ **เซซามี่ สตรีท** ตั้งเป้าหมายไปยังกลุ่มเด็กวัยก่อนไปโรงเรียน (4 - 7 ขวบ) และเจาะจงเป็นพิเศษสำหรับเด็กผู้หญิง **"คอยโอกาส"** กว่าเด็กทั่วไป เช่น คอนซางยากจน ขาดการศึกษาอบรมเบื้องต้น ขาดโอกาสที่จะได้เที่ยวเตร่เห็นโลกภายนอก ทั้งนี้เพื่อ **"เปิดโอกาส"** ให้เด็กเหล่านี้ได้ **"เสริมพื้นฐานความรู้เบื้องต้น"** ทั้งในด้านการศึกษาเล่าเรียนและการดำเนินชีวิตประจำวัน เพื่อให้เด็กมีความพร้อมยิ่งขึ้นในการจะเข้าศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนและการที่จะไปคบหาสมาคมกับเด็กอื่น ๆ ต่อไปด้วย

จากเป้าหมายนี้ เนื้อหาในรายการจึงประกอบด้วย การหัดอ่านจำตัวอักษร การผสมคำง่าย ๆ การนับตัวเลข ซึ่งเป็นการปูพื้นฐานการศึกษาและยังประกอบด้วย การสอนวิธีการดำเนินชีวิตประจำวันนอกบ้านซึ่งเป็นการเตรียมเด็กให้พร้อมขึ้น เช่น

¹ระวีวรรณ ประกอบผล, "ศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก"

การข่มขืนที่ถูกมอง การซื้อขายของ การทิ้งขยะลงในถัง ตลอดจนทำให้ครูจิก
บุคคลต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ในสังคม เช่น ตำรวจ บุรุษไปรษณีย์ เป็นต้น

ปกติการจะนำเสนอเนื้อหาเหล่านี้ให้เด็กได้คิดตามอย่างสนใจนั้นเป็น
สิ่งยาก ทั้งนี้รายการนี้จึงต้องใช้หลักจิตวิทยาเกี่ยวกับเด็ก ในการดำเนินรายการทุก
ขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การกำหนดหัวข้อแสดงไปจนถึงวิธีการนำเสนอออกมา ตัวแสดงใน
เรื่องนี้มีตัวเด่น ๆ ซึ่งเป็นทั้งคนและสัตว์หลากหลายพันธุ์ได้ ตัวแสดงที่เป็นคนก็จะมี
บทบาทและบุคลิกธรรมดา ซึ่งเด็กสามารถหาได้ทุก ๆ ชุมชน เช่น ชายแก่ใจดี
เจ้าของร้านขายของหรือชายหนุ่มลักษณะแบบผู้นำเยาวชน ตัวแสดงที่เป็นสัตว์ก็จะมี
ลักษณะประจำตัวบางอย่าง ซึ่งเด็กสามารถมองเทียบกับตนเองได้หรือช่วยให้เด็ก
รู้สึกว่าตนเองเก่งกว่า เช่น เจานกใหญ่พุดใจ (Big Bird) ซึ่งค่อนข้างทึบและ
ทำอะไรผิด ๆ ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์อยู่เสมอ ซึ่งนกตัวนี้เป็นที่ชื่นชอบของ
เด็ก ๆ ทั้งหลายมากหรือตัวแสดงอีกตัวหนึ่งซึ่งชื่อว่า คุกกี้ มอสเตอร์ (Cookie Monster)
ซึ่งมีนิสัยชอบกินขนมคุกกี้และชอบขโมยคุกกี้เมื่อคนเผลอ เด็ก ๆ มีความสนใจตัวนี้
เป็นอย่างมากเพราะเด็กสามารถเปรียบเทียบความรู้สึกของตนเองเข้ากับนิสัยของ
คุกกี้ มอสเตอร์ ได้

ตัวแสดงเหล่านี้มาช่วยประกอบกันในการเสนอทริเียน เช่น แย่งกันชอบ
แย่งกันอ่าน โดยเจ้าตัวประกอบเหล่านี้ จะอ่านนิทานให้เด็กได้โดยไม่ต้องเป็นประจำซึ่งเป็นการ
กระตุ้นให้เด็กที่ชมทางบ้านแข่งกันอ่าน แข่งกันชอบด้วยความรู้สึกร่วมใจเป็นอย่างดี

กลวิธีต่าง ๆ ในการนำเสนอเนื้อหาสาระที่มีประโยชน์ควบคู่ไปกับความ
สนุกสนานที่เด็กจะได้รับทำให้รายการนี้ประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็ว นั่นคือ เป็น
รายการที่ดึงให้เด็กคิดได้ไม่แพ้รายการสนุกสนานอื่น ๆ และทำให้รายการนี้เป็นที่กล่าว
ขวัญถึงของคนทั่วประเทศว่าเป็นของขวัญชิ้นสำคัญที่ให้แก่เด็กทางโทรทัศน์

รายการนี้ไม่เพียงแต่ดึงดูดความสนใจของเด็กได้เท่านั้น ปรากฏว่าผู้ใหญ่
หลายคนยอมรับว่า เป็นแผนรายการนี้เช่นเดียวกันและถ้าผู้ใหญ่ไม่รู้จักรายการ เซซามี
สัตว์ หรือไม่เคยดูเลยก็ออกจะเป็นคนล้าสมัย หรือไม่สนใจโลกไปทีเดียว

ความสำเร็จที่ประกันความมีคุณภาพของรายการนี้ก็คือ การได้รับรางวัล เอมมี่ อวอร์ด (Emmy Award) ซึ่งเป็นรางวัลประจำปีที่มีมอบให้แก่รายการโทรทัศน์ยอดเยี่ยมประเภทต่าง ๆ และรายการ **เซซามี่ สตรีท** ก็สามารถครองรางวัลนี้ได้หลายปีซ้อนทีเดียว

ดิ อีเลคทริก คอมพานี (The Electric Company) ของขวัญชิ้นที่ 2 จากการประสบความสำเร็จอย่างยิ่งใหญ่ในรายการ **เซซามี่ สตรีท** คณะผู้ผลิตรายการจึงได้ริเริ่มรายการที่สองขึ้นใหม่ชื่อว่า ดิ อีเลคทริก คอมพานี เป้าหมายผู้ชมของรายการนี้คือ เด็กวัยเริ่มไปโรงเรียน (7 - 12 ขวบ) เนื้อหาของรายการก็มุ่งที่จะช่วยเด็กวัยเริ่มเรียนนี้ให้สามารถอ่านเขียนให้ถูกต้องขึ้น ระดับการสอนของรายการนี้จึงยากขึ้นกว่ารายการ **เซซามี่ สตรีท** เล็กน้อย เช่น มีการเรียงเรียงประโยคหรือคำที่ยากขึ้น เป็นต้น

ตัวแสดงและวิธีการดำเนินรายการก็แตกต่างไปจาก **เซซามี่ สตรีท** ทั้งนี้เพื่อปรับให้เหมาะสมกับรสนิยม และภาวะจิตใจของเด็กในวัยนี้แทน ตัวแสดงจะไม่มีตัวสัตว์สมมุติแบบในรายการ **เซซามี่ สตรีท** แต่จะมีคนจริง ๆ ทั้งหมด ตัวแสดงมักจะเป็นคาราเคนในวงการต่าง ๆ เช่น นักแสดง นักฟุตบอล หรือผู้มีชื่อเสียงอื่น ๆ และให้ตัวแสดงเหล่านั้นเล่นในชื่อจริง ๆ ของตนบ้าง หรือเล่นเป็นบทบาทต่าง ๆ บ้าง เช่น เล่นเป็นโจรสลัด ยิปซี นักสืบ แม่ครัว ฯลฯ เพื่อให้เด็กได้รู้จักบุคคลในขอบเขตที่กว้างขึ้น คือ จากโลกภายนอกที่ห่างไกลออกไปอีกหน่อย หรือจากนิทาน เป็นต้น

หลังจากที่รายการสำหรับเด็กทั้งสองรายการประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีแล้วศูนย์ผู้ผลิตรายการเด็กชุดต่าง ๆ ตามมาเรื่อย ๆ เช่น ชุดที่เกี่ยวกับการให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย มีชื่อรายการว่า **พีเอกซ์ ฟอว์เฮลท์ (Px For Health)** รายการนี้ขยายเป้าหมายผู้ชมออกไปถึงวัยรุ่นและผู้ใหญ่

ด้วยความโด่งดังของรายการสำหรับเด็กจึงกล่าวทำให้ชาติต่างๆ ดึงดูดของรายการนี้ไปเผยแพร่ให้เด็กในประเทศของตนได้ชม โดยเฉพาะประเทศที่ใช้

ภาษาอังกฤษด้วยกัน เช่น ประเทศอังกฤษได้นำภาพยนตร์โทรทัศน์ชุดนี้ไปฉาย ในระยะแรกก็มีผู้วิจารณ์ในทำนองหัวเราะเยาะว่า จะไม่เหมาะกับเด็กชาวอังกฤษ เพราะมีการใช้ศัพท์บางอย่างที่ผิดกันตามวิธี เรียกแบบอังกฤษและอเมริกัน นอกจากนี้ยัง เกรงว่าวัฒนธรรมที่ต่างกันอาจเป็นอุปสรรคด้านความเข้าใจของเด็ก แต่ปรากฏว่า เมื่อได้ทดลองแพร่ภาพออกไปในระยะหนึ่งก็พบว่ารายการนี้ได้รับความพอใจจากทั้ง เด็กและผู้ใหญ่ นักวิชาการจากหลายวงการก็ให้ความเห็นว่าเป็นรายการที่ดีเยี่ยมชิ้นหนึ่งสำหรับเด็กทีเดียว

แม้แต่บางชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ก็ยังชอบรายการนี้ไปฉาย เช่น ประเทศญี่ปุ่น แต่ว่าวัตถุประสงค์เปลี่ยนไปเล็กน้อยนั่นคือนำรายการนี้ไปใช้สอนภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับเด็กชาวญี่ปุ่น เพื่อปลูกใจให้เด็กสนใจเรียนภาษาอังกฤษอย่างสนุกสนานไปด้วย สรุปแล้วมีชาติต่าง ๆ ที่ชอบรายการภาคภาษาอังกฤษไปฉายในประเทศต่าง ๆ มากกว่า 50 ประเทศ

นอกจากนี้ศูนย์ผลิตรายการยังได้จัดทำรายการภาคภาษาต่าง ๆ ขึ้นด้วย โดยให้ความร่วมมือกับชาติต่าง ๆ ที่จะขอให้คำพูดในภาษาตนหรืออนุญาตให้นำไปผลิตได้ในประเทศของตน

ภาษาต่าง ๆ ที่ได้มีผู้ขอทำได้แก่ภาษาสเปน ภาษาโปรตุเกส ภาษาฝรั่งเศส และภาษาเยอรมัน เป็นต้น

รายการที่เป็นภาษาสเปนนั้นสามารถใช้เผยแพร่ได้ทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาเองสำหรับชนกลุ่มน้อยซึ่งพูดภาษานี้ และสำหรับกลุ่มประเทศอเมริกาใต้ซึ่งใช้ภาษาสเปนเช่นเดียวกัน รายการ เซซามี่ สตรีท นี้จึงนับได้ว่าเป็นรายการที่มีลักษณะเป็นนานาชาติพอสมควร

รายการ เซซามี่ สตรีท ของศูนย์ผลิตรายการเด็กนี้ ได้ถูกทำการวิจัยอย่างถี่ถ้วน ทั้งนี้เพราะได้รับความสนใจ และความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย ผลจากการวิจัยของศูนย์พัฒนาและวิจัยทางการศึกษาแห่งชาติ (The National Center for

Educational Research and Development in the U.S. Office of Education) รายงานโดยสรุปว่ารายการนี้ช่วยเด็กในด้านการเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติคนในสังคม ด้านการอ่าน ตัวเลข ใดจริง ๆ นับได้ว่าเป็นการช่วยเตรียมตัวเด็กให้พร้อมต่อการเข้าโรงเรียนได้

ศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กในประเทศไทย

ในประเทศไทยเราก็นับว่ามีศูนย์ที่ทำหน้าที่ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กเช่นกัน ศูนย์นี้คือ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ อันที่จริงงานด้านการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กเป็นเพียงงานส่วนหนึ่งของศูนย์เท่านั้น แต่ก็นับว่างานด้านนี้ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นงานที่ดีเด่น เป็นประโยชน์ต่อทั้งวงการศึกษา และ วงการสื่อสารมวลชนในประเทศไทยมิใช่น้อย ทั้งนี้เพราะรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่มีคุณภาพประโยชน์มีอยู่น้อยมาก ดังนั้น งานด้านนี้ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา จึงนับว่าเป็นการเสริมส่วนที่ขาดของรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กไทย

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาดมการศึกษานอกโรงเรียน จัดผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก หลายรายการด้วยกัน รวบรวมได้จากเอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ 1/2521 ณ ห้องประชุมกระทรวงศึกษาธิการ ในวันพฤหัสบดีที่ 1 มิถุนายน 2521 เวลา 14.00 น. ดังต่อไปนี้

(เอกสารหมายเลข 2.1.2 ง)

โทรทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับนักเรียนผู้บรรยาย

โทรทัศน์โรงเรียนฤๅรอน

วันเวลาออกอากาศ

3 เมษายน - 19 พฤษภาคม

เวลา 10.00 - 12.00 น. (เฉพาะวันราชการ)

สถานที่ออกอากาศ

สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี 9

วัตถุประสงค์การจัดรายการ

เนื่องจากระหว่างกลางเดือนมีนาคม ถึงกลางเดือนพฤษภาคม เป็นระยะที่เด็กนักเรียนปิดเทอม ต้องหยุดเรียนอยู่กับบ้านเป็นส่วนใหญ่ ทำให้เด็ก ๆ มีเวลาว่างมากเป็นระยะ เวลาว่างนานจนอาจจะใช้เวลาว่างไปในทางที่ไม่เกิดประโยชน์ บางครั้งอาจจะเกิดโทษหรืออย่างน้อยทำให้ผู้ปกครองต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นโดยใช่เหตุ ด้วยเหตุดังกล่าวการจัดรายการนี้จึงมุ่งส่งเสริมเด็กนักเรียนให้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์จากการชมโทรทัศน์ อีกทั้งยังเป็นการช่วยเหลือผู้ปกครองลดรายจ่ายลง โดยทางอ้อมอีกด้วย

แนวการจัดรายการ

การจัดรายการจะเป็นแบบให้สาระความรู้และบันเทิง ประกอบด้วยรายการย่อยหลายรายการ โดยจัดระดับผู้ชมตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงนักเรียนระดับ มศ.3 เป็นเกณฑ์ ลำดับของรายการก็จัดให้มีบันเทิงและสาระความรู้สลับกันไป ตอนต้น ๆ รายการจะจัดไว้สำหรับเด็กเล็ก ส่วนท้ายรายการจะจัดไว้สำหรับเด็กโต

แนวการจัดแต่ละวันประกอบด้วย เกร็ดความรู้ แนะนำทำสิ่งประดิษฐ์ของเล่นหรือของใช้ คนตรี ศิลปะและวัฒนธรรมของไทย สังคมศึกษา สารคดี ภาษาอังกฤษ

และวิทยาศาสตร์ แต่ละรายการย่อยอาจจะมีเด็ก ๆ มาร่วมแสดงหรือเชิญวิทยากร
มาร่วมรายการเพื่อทำให้รายการมีคุณค่ามากขึ้น รวมทั้งต้องมีพิธีกรเป็นผู้ดำเนิน
รายการโดยตลอด

(เอกสารหมายเลข 2.1.1 ฅ)

โครงการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษามวลชน

<u>ชื่อรายการ</u>	เสวรสโมสร
<u>ออกอากาศ</u>	สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 5
<u>วันออกอากาศ</u>	ทุกวันเสาร์
<u>เวลา</u>	12.50 - 13.50 น.
<u>ความมุ่งหมาย</u>	<p>- เพื่อปลูกฝังความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างเสริมพฤติกรรมของ เด็ก ในวัยที่กำลังเจริญเติบโตเพื่อเตรียมให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยเน้นในเรื่องที่ใกล้ตัวเด็กคือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครอบครัว - เพื่อน - และโรงเรียน

แนวการจัดรายการ

- มีพิธีกรดำเนินรายการ
- มีผู้ช่วยพิธีกรแต่งตัวเป็นสัตว์คือ เหนูน้อย กระต่าย หมี ซึ่งแต่ละตัวจะมีลักษณะนิสัยแตกต่างกันมาดำเนินรายการ
- กำหนดหัวข้อรายการในแต่ละวันว่าควรจะเป็นเรื่องใด
- ต่อจากนั้นจะมีการประชุมเพื่อกำหนดรายการย่อยว่าควรจะเสนอในรูปแบบใดและจะมีเนื้อหาสาระมาเสริมหัวข้อรายการที่ได้ตั้งไว้อย่างไร

- รายการย่อยซึ่งมีเนื้อหาสัมพันธ์กันนั้นจะเสนอในรูปของการแสดงละคร หุ่นเชิดมือ นิทานประกอบภาพทนายปัญหา ร้องเพลง การสัมภาษณ์
-

(เอกสารหมายเลข 2.1.2 ก)

โครงการผลิตรายการโทรทัศน์ "เพื่อนของเด็ก"

สนอง

กิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ 2521

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรใหม่ในปี 2521 กรมวิชาการในฐานะรับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตรได้ยกย่องจุดมุ่งหมาย หลักการ และทำโครงสร้างหลักสูตรตั้งแต่ปี 2516 ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงศึกษาธิการแล้ว จึงได้ทำแผนการเสนอโครงการเรียนเพื่อประกอบหลักสูตร ได้ทำการทดลองใช้หลักสูตรใหม่กับ 65 โรงเรียน ซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ พร้อมทั้งจัดให้มีการประชุมอบรมวิทยากรทางค่านับบริหารและนิเทศ เพื่อทำหน้าที่อบรมผู้บริหาร การศึกษา และครูผู้ใช้หลักสูตรใหม่ในระดับโรงเรียน ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรใหม่สู่มวลชน กรมวิชาการมีนโยบายให้เผยแพร่ทางสื่อมวลชนทุกสาขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการโทรทัศน์ที่ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาจัดทำอยู่ ควรผลิตรายการให้ใกล้ชิดหลักสูตรใหม่

ดังนั้น คณะอนุกรรมการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาชุด "เพื่อนของเด็ก" ซึ่งมี นางเบญจมา แสงมณี เป็นประธาน เห็นสมควรให้ผลิตรายการที่เป็นกิจกรรมการเรียน-การสอน ตามหลักสูตรใหม่ออกเผยแพร่เป็นรายการย่อย ในรายการโทรทัศน์ "เพื่อนของเด็ก" ทุกวันจันทร์ ประมาณ 15 - 20 นาที และให้เลขานุการคณะอนุกรรมการฯ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการผลิตรายการโทรทัศน์ "เพื่อนของเด็ก" ทำโครงการนี้เสนอต่อกรมวิชาการ

วัน - เวลาออกอากาศ รายการกิจกรรมตามหลักสูตรใหม่นี้ เป็นรายการ
 ย่อย (ใช้เวลาประมาณ 15 - 20 นาที) ในรายการ "เพื่อนของเด็ก"
 ซึ่งออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี 9 ของ อ.ส.ม.ท. ทุกวัน
 จันทร์ เวลา 16.30 - 17.30 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่กิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ ปี 2521 (กิจกรรมควรตรงตามจุดมุ่งหมายของรายการโทรทัศน์ "เพื่อนของเด็ก" ด้วย)
2. เพื่อสาธิตกิจกรรมซึ่งเป็นเทคนิคการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ แก่ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้ครูผู้สอนจะได้เห็นรูปแบบ - วิธีการ - เทคนิค แล้วเกิดความคิดนำไปประยุกต์ใช้ นักเรียนได้รับบทบาทของตนเองในการเรียน วิธีใหม่ และผู้ปกครองได้ทราบถึงวิธีการแนวการเรียนการสอนในปัจจุบัน เพื่อจะได้สนับสนุนส่งเสริมจัดหาอุปกรณ์การเรียนแก่ผู้เรียนซึ่งเป็นเด็กในปกครอง
3. เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรม ฝึกทักษะ แสดงความรู้ ความสามารถที่มีความกล้าที่จะแสดงออกต่อหน้าสาธารณะอย่างเหมาะสม ฯลฯ

แนวการจัดทำรายการ

1. ผลิตรายการโดยนำกิจกรรมที่สนุกสนาน และเพิ่มประสบการณ์แก่เด็ก ที่มาร่วมรายการในท้องถิ่น ควรเน้นกิจกรรมที่ชวนคิดทำให้ผู้ชมที่บ้านได้รับความบันเทิงอันมีคุณค่า
2. นำเทคนิค วิธีการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ เช่น ศูนย์การเรียนรู้จำลองสถานการณ์ การเรียนรายบุคคล และมวลดชน บทบาทสมมุติ ฯลฯ เสนอแก่ครูผู้สอนในโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน
3. พยายามใช้สื่อการสอนแบบประหยัด ซึ่งครูจัดทำได้ง่ายและใช้สะดวก

วิธีเสนอรายการ

- ให้ครูเป็นผู้ดำเนินรายการ มีบทบาทครูสมัยใหม่ทำหน้าที่เสนอแนะแนวทางทำกิจกรรมและคอยกำกับดูแลเรียนของเด็กให้ตรงตามวัตถุประสงค์
 - กลุ่มเด็กเป็นผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีบทบาทในกิจกรรมการเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
-

(เอกสารหมายเลข 2.1.1 ก)

โครงการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาฆราวาสชื่อรายการ

"ช่วยด้วย"

ออกอากาศ

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 5

วันออกอากาศ

เดือนละ 1 ครั้ง ทุกจันทร์สัปดาห์แรกของเดือน

เวลา

17.40 - 18.10 น.

วัตถุประสงค์

1. ช่วยหาทางแก้ไขปัญหาค้าง ๆ ในสังคมให้ดีขึ้น
2. เพื่อช่วยให้เราใ้รู้จักตนเอง และเข้าใจชีวิตและผู้อื่นได้ดีขึ้น รู้จักตัดสินใจอย่างมีเหตุผล สามารถเข้าใจและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในสภาวะแวดล้อมของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
3. ในเรื่องที่เป็นปัญหาของเด็กโดยตรง จะเป็นโอกาสสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็ก เช่น พ่อ แม่ ครู ผู้ปกครอง นักบริหาร ฯลฯ ได้เข้าใจธรรมชาติ ความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจของเด็ก รู้วิธีอยู่ร่วมกับเด็กและช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นแก่เด็กให้ดำเนินไปในทางที่ดี มีความสุขในปัจจุบันและอนาคต

วิธีดำเนินงาน

1. ศึกษาและรวบรวมปัญหาค้าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน แล้วคัดเลือกปัญหาสำคัญเป็นหัวข้อเรื่อง ของรายการ
2. เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องที่เกี่ยวกับปัญหานั้น และบุคคลผู้ประสบปัญหาโดยตรง หรือเกี่ยวข้องกับปัญหาโดยตรงมาร่วมสนทนาถึงสาเหตุของปัญหาและ

การป้องกันแก้ไขให้หมดไปหรือดีขึ้น

3. จัดหาพิธีกร 1 คน เป็นผู้ดำเนินรายการเป็นประจำ
4. ถ่ายทำภาพนิ่ง ภาพสไลด์ ภาพวาด ภาพยนตร์ หรือแสดงเป็นละครสั้น ๆ เพื่อสาธิตปัญหาประกอบรายการตามความเหมาะสม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากรายการนี้

1. ช่วยลดและขจัดปัญหาต่าง ๆ ทางสังคมที่เกิดขึ้นกับเยาวชนและบุคคลในสังคมทั่วไป
2. พัฒนาเยาวชนให้เติบโตขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต
3. ขจัดช่องว่างระหว่าง เด็กและผู้ใหญ่ให้หมดไป

การจัดทำรายการในปี พ.ศ. 2521

มกราคม	- "บ้านแสนสุข"	เมษายน	- "ผ้ามเหวเกาเกา"
กุมภาพันธ์	- "โกธ"	พฤษภาคม	- "เด็กโกหก"
มีนาคม	- "หย่า"	มิถุนายน	- "ง่วง"
	กรกฎาคม	- "กลแก่ทุกข"	

(เอกสารหมายเลข 2.1.3 ข)

โครงการจัดรายการ โทรทัศน์ "เยาวชนปริทัศน์"ออกอากาศ สถานีโทรทัศน์กรมประชาสัมพันธ์ ช่อง 8 ลำปางวันออกอากาศ วันอาทิตย์ สัปดาห์ที่ 1 และสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนเวลา 9.00 - 9.30 น.วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมความรู้ในด้านต่าง ๆ แก่เยาวชนในภาคเหนือ
2. เพื่อให้เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
3. เพื่อให้ความบันเทิงอันมีสาระแก่เยาวชน
4. เพื่อเป็นแนวทางให้เยาวชนนำความรู้และประสบการณ์ไปช่วยในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน
5. เพื่อให้เยาวชนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

แนวการจัดรายการ

1. จัดให้มีพิธีกรหญิง 1 คน พูดคุยกับผู้ชมที่บ้าน โดยมีหุ่นเชิดมือเป็น
ผู้ช่วยพิธีกร
2. เนื้อหารายการ มีภาพยนตร์สารคดี สไลด์ นิทานประกอบภาพ เทปละคร
สำหรับเด็กสลับกันไป

(เอกสารหมายเลข 2.1.3 ค)

โครงการ โทรทัศน์เพื่อการศึกษาชื่อโครงการ "การศึกษาเพื่อชีวิต"ออกอากาศ ทางสถานีโทรทัศน์ของ 5 (ขอนแก่น)วันออกอากาศ ทุกวันจันทร์ สัปดาห์แรกของเดือนเวลา 18.30 - 19.00 น.วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่งานการศึกษาที่เขตการศึกษา 9 (อุตร) ดำเนินการอยู่
2. เพื่อแนะแนวและส่งเสริมการประกอบอาชีพในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. สร้างเสริมทัศนคติที่ดีแก่เยาวชน ให้เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่ม ช่างสังเกต

แนวการจัดรายการ

1. การอภิปรายและสัมภาษณ์โดยทางเขตการศึกษา 9 (อุตร) เป็นผู้จัด
2. ภาพยนตร์เพื่อส่งเสริมอาชีพ (5 นาที)
3. เทปโทรทัศน์ละครเรื่อง "โลกของหนูแหวน"

หมายเหตุ

2,3 จัดส่งโดยฝ่ายโทรทัศน์ฯ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ
ร่วมมือกับเขตการศึกษา 9 จังหวัดอุดรธานี

(เอกสารหมายเลข 2.1.3 ง)

โครงการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาชื่อรายการ

ไกลเกาะ

เจ้าของโครงการ

กรมวิชาการ ร่วมกับ สำนักงานศึกษาธิการเขต 4 ภูเก็ต

วันเวลาออกอากาศ

ศุกร์ที่สี่ของเดือน 17.30 - 18.00 น.

จุดประสงค์

เนื่องจากเขตที่ออกอากาศกบินบริเวณเกาะภูเก็ตทั้งเกาะ และบางส่วนของระนอง เท่านั้น ไม่ครอบคลุมถึงเขตศึกษาธิการทั้งหมด การจัดรายการจึงไม่การเสนอความเคลื่อนไหวในวงการศึกษาดูเฉพาะเขตอย่างเดียว ในหลักการซึ่งได้วางไว้แต่เดิมนั้น รายการไกลเกาะจะเป็นรายการบันเทิงถึงวิชาการ เนื้อหาสาระไม่ใช่เฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่ผูกพันกับการศึกษาเป็นหลัก เช่น ครั้งที่ 1 ประจำวันที่ 27 มกราคม 2521 เป็นช่วงที่ทุกเขตการศึกษาผ่านการอบรมการใช้หลักสูตรใหม่ เราได้เชิญศึกษาธิการเขต 4 มาชี้แจงให้ผู้ปกครองและเด็ก ๆ เข้าใจเนื้อหาของหลักสูตรใหม่ด้วยภาษาง่าย ๆ และสนทนาถึงปัญหาบางอย่างของการศึกษาในเขต ครอบคลุมถึงปัญหาจิตวิทยาวัยรุ่นที่ถูกผู้ปกครองตามตางจังหวัด ส่งเข้าไปเรียนในเมืองหลวง และพักอยู่ตามหอพัก พร้อมกับฉายภาพยนตร์ประกอบเรื่อง "คุณแบะพักร้อน" ตอน "เทพบุตรนักยืม" เป็นชีวิตของเด็กชายระดับเตรียมอุดมศึกษา ซึ่งประสบปัญหาการเงินอยู่บ่อย ๆ แต่ไม่ใช่เพราะผู้ปกครองไม่ส่งเงินไป หากเพราะเด็กใช้เงินไม่ถูกหลัก และชอบหมกมุ่นในเรื่องเพศตรงข้ามจนไม่ผ่านการสอบ แล้วสรุปภาพยนตร์ด้วยการให้ศึกษาธิการเขตชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบว่าคุณภาพของโรงเรียนระดับเตรียมอุดมศึกษาในเขตได้ปรับปรุงมากขึ้นแล้วไม่แพ้กับโรงเรียนในกรุงเทพฯ หากเด็กมีความสนใจในการเรียนเป็นทุนอยู่แล้วในระดับมัธยม ก็สามารถเลือกเรียนต่อได้และ

ยังจะได้รับการคัดเลือกเป็นพิเศษให้มีสิทธิเข้ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์อีกด้วย
 ดังนั้น จุดประสงค์ที่แท้จริงของรายการไกลเกาะ ก็คือการพยายามใช้สื่อให้เป็น
 ประโยชน์ทางการศึกษา และพัฒนาทัศนคติที่เหมาะสมแก่เยาวชนและผู้สนใจ
 รวมทั้งถึงความรู้และสิ่งที่น่าสนใจไกลออกจากเกาะออกไปมาเล่นนั่นเอง

รูปแบบ

เป็นรายการบันเทิงคดี เนื้อหาตามความเหมาะสม

สาระ

มิถุนายน	-	มีอะไรในโรงเรียน
กรกฎาคม	-	หนอนห้องสมุด
สิงหาคม	-	ห้องไปไกลเกาะ

ฯลฯ

ตัวอย่างแนวของรายการ

เดือนมิถุนายน เป็นเดือนแรกที่เด็กใช้ชีวิตส่วนใหญ่ออกไปโรงเรียน
 ทั้งนักเรียนเก่าและนักเรียนใหม่ เราต้องการเน้นให้เด็กใช้วัสดุการเรียนการสอน
 ฯลฯ ในโรงเรียนให้เป็นประโยชน์ทั้งทางพุทธิศึกษาและจริยศึกษา

- ภาพยนตร์โรงเรียนตัวอย่าง แสดงสภาพของโรงเรียนที่ค่อนข้าง
 พร้อมในด้านวัสดุที่จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียน

- เชิญนักเรียนที่เรียนดี บุคลิกน่ารัก และมีความสามารถเฉพาะตัว
 พิเศษในด้านกีฬา หรือการเขียนหนังสือหรือดนตรี ในเขตการศึกษานั้นมาสนทนาถึง
 ชีวิตในโรงเรียนของเขา ซึ่งแม้ทางด้านวัสดุอุปกรณ์ไม่เท่าเทียมกับโรงเรียน
 ตัวอย่างในภาพยนตร์ เขาก็สามารถทำให้เป็นประโยชน์ได้ รวมทั้งเล่าถึงงาน
 อื่นๆ จะเป็นประโยชน์ต่อตัวเด็กเองและสังคมประกอบ

กรกฎาคม นำภาพยนตร์เกี่ยวกับการใช้ของสมุดของเด็ก และเชื่อมโยงไปสู่การแข่งขันตอบปัญหาความรู้รอบตัวในหมู่เด็ก

ฯลฯ

ความต่อเนื่องของรายการ

ให้เนื้อหาแต่ละครั้งที่จัดสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันได้ และมีการท้าวความถึงเรื่องเดิมทุกครั้ง เมื่อสิ้นปีจะมีการทำแบบสอบถาม โดยทางสำนักงานศึกษาธิการเขตจะเป็นผู้ดำเนินการออกไปให้แก่ผู้ดู วัตถุประสงค์รายการเพื่อเป็นแนวทางการจัดครั้งต่อไป

และในปี 2522 ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาจัดรายการสำหรับสอนภาษาอังกฤษจากเพลงพื้นเมืองชื่อ "สนุกกับภาษา" (Song Alive) มีแนวการดำเนินรายการดังนี้

แนวการดำเนินรายการสอนภาษาอังกฤษจากเพลงพื้นเมือง

"SONGS ALIVE"

เจ้าของรายการ ฝ่ายโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กรมวิชาการ ร่วมกับธนาคารไทยพาณิชย์

วันเวลาออกอากาศ เสาร์ที่ 2 และ 4 ของทุกเดือน เวลา 12.00 - 12.30 น.

จุดประสงค์ของรายการ เพื่อให้เยาวชนได้มีโอกาสฝึกหรือภาษาอังกฤษที่มาในรูปแบบของความบันเทิงเชิงสร้างสรรค์

กลุ่มเป้าหมายหลักของรายการ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา นักศึกษา จนถึงประชาชนและผู้สนใจ

รูปแบบรายการ มีผู้ดำเนินรายการไทยที่คล่องตัว สามารถสอนภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง และน่าเชื่อถือ บรรยายและเพิ่มเติมเนื้อหาภาษาอังกฤษจากเพลง แล้วยังให้เห็นความแตกต่างของภาษาที่ใช้ในปัจจุบัน โดยมีภาพยนตร์จากบีบีซี ชุด "SONG ALIVE" ซึ่งนำเพลงพื้นเมืองของประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษมาขับร้องใหม่ และมีการเล่นละครตามเนื้อหาของเพลงนั้น ๆ ประกอบรายการ

ภาพยนตร์ชุด "SONGS ALIVE" นี้ มีผู้ดำเนินรายการคือ เดเร็ก กริฟฟิธส์ (Derek Griffiths) ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมระหว่างผู้บรรยาย ความหมายของภาษา และในบางครั้งก็ร่วมแสดงด้วยกับตัวละครในฉาก วงดนตรี คือ วงควีดี ฟรี

มีทั้งหมด 10 ตอนด้วยกัน ตอนละ 15 นาที

1. I know where I'm going (Irish)
2. Greensleeves (English)
3. My darling Clementine (American)
4. The Skye Boat Song (Scottish)
5. O, no John (English)
6. Frankie and Johnny (American)
7. Waltzing Matilda (Australian)
8. The foggy, foggy dew (English)
9. Johnny, I hardly know you (Irish)
10. There is a tavern in the town (English) Auld Lang Syne (Scottish)

ผู้ดำเนินรายการ สร้างมโนภาพของผู้ดำเนินรายการให้เป็นผู้รอบรูทางภาษา และเป็นทีปรีक्षा ปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งภาษา ของหลานวัยรุน ผู้ดำเนินรายการอาจจะต้องแต่งกายตามเนื้อหาของเพลงที่เสนอ และร้องเพลงหรือเล่นละครประกอบในบางครั้งตามโอกาสที่เหมาะสม

กลุ่มวัยรุ่น -

มีผู้นำกลุ่มเป็นหลานของผู้ดำเนินรายการ ที่อ่อนภาษาต่างประเทศและมักมีปัญหาวัยรุ่น หรือปัญหาภาษาอังกฤษมาใหญ่ดำเนินรายการแก้ไขให้เสมอ

เด็ก ๆ เหล่านี้จะมีบุคลิก และความสามารถที่แตกต่างแตกต่างกันไป บางคนเก่งร้องเพลง แต่ร้องเพลงอังกฤษได้สำเนียงไม่ดี บางคนเป็นนักดูเทศกสมัครเล่น แต่ไม่รู้อาษาจริง บางคนมีปัญหาชีวิต ซึ่งผู้ดำเนินรายการจะแก้ไขให้โดยใช้เนื้อหาจากเพลงนั้นมาสอน

วิธีดำเนินรายการ

- เป็นการสอนภาษาอังกฤษโดยอ้อม ผ่านทางกลุ่มวัยรุ่นของรายการให้กับผู้ชม
- ดึงศัพท์หรือ รูปคำ ทางภาษาที่น่าสนใจในแต่ละเพลง ออกมาที่ประเด็นเป็นเหตุการณ์ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องกับภาพยนตร์ได้
- ดึงแก่นของเรื่องออกมาสร้างเหตุการณ์สอน
- ให้มีการเล่นดนตรีและร้องประกอบในตอนจบของแต่ละตอน

การประชาสัมพันธ์รายการ

- ก่อนรายการ - มีการแจกเนื้อเพลง และวิธีใช้ศัพท์ ใช้ประโยคทางภาษาแก่นักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ ในส่วนกลางในเซตรับของของ 9
- หลังรายการ - อาจจะมีการจัดประกวดร้องเพลงพื้นเมืองภาษาอังกฤษตามโอกาสอันควร
 - ใหญ่ชมระบุเพลงที่น่าสนใจ เหมาะกับการสอน สำหรับเลือกมาสอนเมื่อจบภาพยนตร์ชุดนี้
 - อาจมีการส่งชื่อภาพยนตร์ชุดดี ๆ จากปีปีต่อไป เช่น ภาพยนตร์ชุด "Sadrina Project" (เรียนภาษาจากการท่องเที่ยว) เป็นต้น.

ประมวลข้อคิดเห็นของเจ้าหน้าที่จกรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กในเอเชีย

ข้อคิดเห็นต่อไปนี้เป็นรายงานของเจ้าหน้าที่จกรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก จากประเทศต่าง ๆ ในเอเชียที่เข้ารับการศึกษาอบรมหลักสูตรโทรทัศน์เพื่อเด็กเล็ก (Television for very Young Children) ของสถาบันพัฒนาการกระจายเสียง เอเชีย-ปาทิฟิก (Asia-Pacific Institute for Broadcasting Development) ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

นายกาซี อู ซาฟาร์ (Kasi Abu Zafor) ผู้ผลิตรายการสถานีโทรทัศน์ เมืองคักกา มังกลาเทศ รายงานว่า โทรทัศน์ในบังกลาเทศนั้นเป็นสื่อที่มุ่งจะให้ความรู้ และความบันเทิงแก่ผู้ชม และโดยแท้ที่จริงผู้จัดทำรายการเน้นรายการสำหรับเด็กเพื่อ เตรียมเด็กและเยาวชนทั้งหลายให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อการช่วย พัฒนาประเทศในอนาคต¹

รายการภาคเย็นความยาว 5 ชม. ครั้งนั้น เป็นรายการสำหรับเด็กและ เยาวชนประมาณ 1 ชม. และทุก ๆ วันอาทิตย์ภาคเช้าประมาณ 1 ชม. ครั้ง จะเห็น รายการสำหรับเด็กเล็ก

รายการสำหรับเด็กเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2508 ผู้จัดทำคำวินิจฉัย การแก้ไขปรับปรุงจนได้รูปรายการที่เหมาะสมใน 10 ปีต่อมา การจกรายการสำหรับเด็ก ใช้วิธีการเข้าถึง โดยพิจารณาในแง่จิตวิทยาเพื่อตอบสนองความต้องการของเด็กให้ เป็นไปอย่างถูกต้อง ในปี พ.ศ. 2518 จกรายการสอนให้เด็กรู้จักสระ และพยัญชนะ

¹Asia-Pacific Institute for Broadcasting Development, "Training Course for Producer of TV. Programmes for very Young Children," Kuala Lumpur Malasia, 1978, pp.15-16. (Mimeographed).

เพื่อเป็นการเตรียมเด็กก่อนเข้าโรงเรียน รายการนี้ชื่อว่า คา อาร์ คา (Ka Aar Kha) เป็นรายการที่เด็กชอบมากและได้รับรางวัลพิเศษในการประกวดรายการสำหรับเด็กที่ประเทศญี่ปุ่นเมื่อปี พ.ศ. 2520

ชื่อรายการสำหรับเด็กที่สถานีโทรทัศน์บังคลาเทศจัดขึ้นมีดังนี้ Galpo Kotha (รายการหุ่นเชิดมือคําเนินเรื่องตํานานของบังคลาเทศ), Shishu Mela (สวนสนุกของเด็ก), Esho Gaan Shiski (รายการสอนดนตรี), Esho Chhal Anki (การวาดภาพและระบายสี), Chhotoder Bichitra (รายการสรรพสาระ), Puteed Maach (หุ่นพื้นเมือง), Abol Tabol (ตามที่ท่านชอบ), Kabo Kabuli (นกนานาชนิด)

นอกจากนี้มีรายการหนึ่งเกี่ยวกับศิลปะที่ชื่อรายการ Nutun Kunri เป็นรายการแข่งขันโดยแบ่งเด็กเป็น 2 พวก พวกหนึ่งอายุต่ำกว่า 9 ขวบ อีกพวกหนึ่ง 9 - 14 ขวบ รางวัลที่เด็กได้รับ นายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้มอบสิ้นปีนี้ (2520) เด็กสองคนจากสองกลุ่มจะได้รับมอบรางวัลเป็นครั้งแรกของรายการ รายการนี้มีประโยชน์ในการศึกษาจำนวนเด็กที่มีพรสวรรค์ทางด้านศิลป์

อย่างไรก็ตามรายการสำหรับเด็กประกอบด้วยภาพยนตร์และเทปโทรทัศน์จากต่างประเทศด้วยรายการที่เด็กสนใจมากคือ รายการการ์ตูนและภาพยนตร์สั้น ๆ เช่น รายการแอนนากับพระเจ้าแผ่นดิน (Anna and The King), ดับเบิ้ล เดคเคอร์ (Double Deckers), แลสซี่ (Lassy), รายการที่จะบรรจุเข้าเป็นรายการสำหรับเด็กต่อไปคือ รายการที่เกี่ยวกับภูมิศาสตร์และธรรมชาติศึกษา

ถึงแม้ว่ารายการโทรทัศน์ของบังคลาเทศมีอายุเพียง 10 กว่าปี แต่ปัจจุบันก็มีนักร้อง นักแสดง นักวาดภาพ นักเต้นรำ ที่เป็นเด็ก ๆ มากมาย และการ์ตูนที่มีสถานีถ่ายทอดให้มารับเป็นไปอย่างกว้างขวางขึ้นอีก 4 สถานี ทำให้ครอบครัวผู้รับชมถึงร้อยละ 80 ทำให้เด็ก ๆ ที่อยู่ใต้อ้อมกอดของเกษตรกร (ซึ่งเป็นอาชีพหลักของประเทศ) จะมีโอกาสเท่าเทียมกับเด็กที่อยู่ในตัวเมืองมากยิ่งขึ้น

นางจูชีกา ดูททา (Juthika Dutta) ผู้ผลิตรายการสถานีโทรทัศน์ นิวเคลียร์ ประเทศอินเดีย รายงานว่า อินเดียเริ่มส่งโทรทัศน์ที่กรุงเคลียร์ ปี 2502 ระยะแรกขอเชตการรับรายการยังแคบ 6 ปีต่อมาการจัดกาจึงเข้ารูปเข้ารอยขึ้น อย่างไรก็ตามผู้อยู่ในเขตกรุงเคลียร์เท่านั้นที่มีโอกาสชมรายการ รายการที่จัดเน้นการ เกษตรกรรมและการศึกษาสำหรับเยาวชนบางกลุ่ม ต่อมาปี 2515 สร้างสถานีโทรทัศน์ ที่เมืองบอมเบย์ รายการที่ส่งออกอากาศเป็นรายการประเภทวัฒนธรรมและภาพยนตร์ ต่าง ๆ บอมเบย์จัดรายการโทรทัศน์สำหรับโรงเรียนในภาคเช้าโดยพิจารณาให้สอดคล้องกับตารางเวลาเรียนของ โรงเรียนที่มีเครื่องรับ ต่อมาการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์ ขยายออกไปปี 2518 มีสถานีที่กรุงกัลกัตตา ในระยะเวลาไล่เรียงกัน เมืองมัทราส (Madras), เมืองอัมริตศา (Amritsar), เมืองคอลแลช (Collach), เมืองลัคเนอร์ (Lucknow) และเมืองไฮเดอราบาด (Hyderabad) ก็ตั้งสถานี-โทรทัศน์ขึ้น

โดยที่ประเทศอินเดียมีภาษาพูดมากมาย ฉะนั้น รายการที่จัดทำจึงเหมาะแก่ ผู้ชมในท้องถิ่นหนึ่ง ๆ เท่านั้น ถึงแม้ว่าภาษาฮินดูถือเป็นภาษาราชการแต่บางครั้ง รายการบางรายการก็ออกอากาศทั้งภาษาฮินดูและภาษาอังกฤษ

นางจูชีกา ดูททา เริ่มทำงานกับสถานีโทรทัศน์ เอ.ไอ.อาร์. ที่กรุงกัลกัตตา โดยได้เวลาจัดทำรายการตั้งแต่ 6.30 น. ถึง 9.30 น. รวม 3 ชั่วโมงทุกวัน ที่ เมืองนี้รับโทรทัศน์ใคของเคียวคือ ช่อง 4 สถานีโทรทัศน์ที่กัลกัตตานี้เป็นหน่วยงานใน กระทรวงวิเทศสหการและการกระจายเสียงรายการสำหรับเด็กมีสัปดาห์ละ 4 ครั้งคือ ทุกวันอาทิตย์ วันอังคาร วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ โดยใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาอังกฤษ เน้นกลุ่มผู้ฟังที่มีอายุ 5 ขวบ ถึง 10 ปี โดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ เป้าหมายในการจัดรายการดังกล่าวคือ การให้เด็กได้ทักษะและมีความพร้อมที่จะอ่าน ความสามารถรับรู้และเห็นความแตกต่างของภาพและเสียง รวมทั้งเสริมความสามารถ ในการทำงานเป็นกลุ่มและความรับผิดชอบ

รายการที่เสนอเพื่อเป็นรายการของเด็กมีหลายประเภทพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. โลกและอวกาศ

รายการนี้เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ของโลกที่เราอาศัยอยู่

2. สิ่งมีชีวิตรอบตัวเรา

เกี่ยวกับพืช สัตว์ และสิ่งมีชีวิตทั่วไป

3. ประชากรและชนประเพณี

เป็นรายการแสดงให้เห็นว่าในท้องถิ่นอื่น ๆ มีคนที่มีความเป็นอยู่ และชนประเพณีที่แตกต่างไปจากท้องถิ่นของเขา

4. ความเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ

เน้นการเปลี่ยนแปลงจากอดีตมาสู่ปัจจุบัน เช่น การพัฒนาการในรูปต่าง ๆ เช่น การบิน การก่อสร้าง ที่อยู่อาศัย

5. เราได้สิ่งต่าง ๆ มาอย่างไร

รายการนี้สำหรับเด็กเล็กแสดงให้เห็นว่าเราได้สิ่งต่าง ๆ อย่างไร โดยทำขึ้นโดยการแลกเปลี่ยน โดยการซื้อขาย บางรายการตอบปัญหาที่เด็กสนใจ เช่น เราได้ใส่ตะกั่วไว้ในดินได้อย่างไรหรือ ยางลบได้มาจากอะไร เป็นต้น

6. การทำงานของเครื่องมือ เครื่องจักรกล

เน้นเรื่องเครื่องยนต์และความก้าวหน้าใหม่ ๆ โดยแสดงให้เห็นการทำงานของเครื่องยนต์ และกลไกต่าง ๆ เช่น รถจักรยานหรือจรวด เป็นต้น

7. กิจกรรมที่ทำได้

รายการนี้เน้นการแนะนำการทำงานและทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยเสนอรายการเป็นแบบรูปภาพสำหรับเด็กที่ยังอ่านหนังสือไม่ออกหรือเด็กที่อ่านหนังสือไม่ได้

8. ภูและภู

เป็นรายการที่จะเร้าให้เด็ก ๆ รับรู้เรื่องราวรวมทั้งเอง เกี่ยวกับบุคคล ภูมิภาค สี เสื้อผ้า รูปร่างของวัตถุ ทั่วอักษร เครื่องหมายต่าง ๆ และอื่น ๆ

9. สถานที่นารู

รายการนี้แสดงที่ตั้งและประวัติของสถานที่สำคัญและน่าสนใจทั้งในท้องถิ่นที่เล็กอยู่และต่างประเทศ¹

นายนาฮรี ไอคริส (Nahry Idris) ผู้ผลิตรายการสถานีโทรทัศน์จาร์ตา ประเทศอินโดเนเซีย รายงานว่า โทรทัศน์สาธารณะรัฐอินโดเนเซีย (TV - RI) ตั้งขึ้นในปี 2505 ออกอากาศในเมืองจาร์ตา 2 ช่อง เป็นเครือข่ายแห่งชาติ และมีสถานีในท้องถิ่นดังนี้ เมืองเมดาน (Medan) ในสุมาตราเหนือ เมืองปาเลมบัง (Palembang) ในสุมาตราใต้ เมืองปาลิปาบัน (Balikpapan) ในกะลิมันตัน ตะวันออก เมืองยอค จาร์กาทาในชวาตะวันออก เมืองจุง ปันดิง ในสุลาเวสีใต้ และเมืองเมนาโค (Manado) ในสุลาเวสีเหนือ

ในเมืองจาร์ตามีโทรทัศน์ประมาณ 200,000 เครื่อง มีคนดูเฉลี่ยเครื่องละ 30 คน ที่วี. - อาร์. ไอ. จาร์ตามีห้องส่ง 3 ห้อง ผลิตรายการสี 1 ห้องส่ง และขาว-ดำ 2 ห้องส่ง

ที่วี. - อาร์. ไอ. จาร์ตา ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กวัย (3-5 ขวบ) ยาว 15 นาที ชื่อ ทามัน อินเดรีย (Taman Indria) เป็นกิจกรรมการเล่นของเด็ก ร้องรำทำเพลง โดยมีครูให้คำแนะนำอยู่ด้วย ออกอากาศเดือนละครั้งในเช้าวันศุกร์

¹Asis-Pacific Institute for Broadcasting Development, "Training Course for Producer of TV Programmes for very Young Children," pp. 17-19.

อีกชุดหนึ่งชื่อ เวอร์ตา อันท์ก แอนนิค (Cerita Untuk Anak) ยาว 25 นาที สำหรับเด็กอายุ 3 - 10 ปี เนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เช่น เรื่องการรักษาอนามัยฟัน เป็นต้น ออกอากาศทุกวันเสาร์เวลา 18.40 น.¹

นายลี บยุง-ฮุน (Lee Byong - Hoon) ผู้ผลิตรายการและกำกับ รายการสถานีโทรทัศน์ เอ็ม.บี.ซี. ทีวี. ประเทศเกาหลีใต้ รายงานว่า โทรทัศน์เริ่มมีเป็นครั้งแรกในเกาหลีเมื่อปี พ.ศ. 2499 หน่วยงานที่รับดำเนินการ คือ วิทยุ ควบควมร่วมมือจากอเมริกา (Radio Cooperation of America) หลังจากนั้นอีก 5 ปี ระบบกระจายเสียงแห่งเกาหลี (Korean Broadcasting System) ก็เริ่มกิจการและต่อมาในปี 2508 บริษัทของยงการกระจายเสียง (Tong-yang Broadcasting) ก็เริ่มดำเนินการด้วยจนถึง ปี พ.ศ. 2512 กิจการโทรทัศน์ที่มีเครือข่ายการแพร่ภาพทั่วประเทศเริ่มขึ้นโดยบริษัท เอ็ม.บี.ซี.ทีวี. ปัจจุบันนี้เกาหลีมี 3 เครือข่าย คือ เค.บี. เอส.ทีวี. เอ็ม. บี.ซี.ทีวี. และ ที.บี.เอส. เค.บี.เอส เป็นกิจการของรัฐบาล ส่วนอีก 2 กิจการเป็นของเอกชนผู้ดำเนินการ ทั้งหนังสือพิมพ์รายวันและรายการวิทยุ เอ.เอ็ม.และเอฟ. เอ็ม.ด้วย

นายลี เป็นผู้ผลิตและกำกับรายการยูสตาดี เอ็ม.บี.ซี.ทีวี. ผลิตรายการ สัปดาห์ละ 35 นาที ชื่อ "คนสำคัญของเกาหลี" รายการนี้เป็นการแสดงกับการบรรยายประกอบภาพเคลื่อนไหวประวัติศาสตร์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่เยาวชน

นับแต่ภาวะการฉ่ำมันขาดแคลนในประเทศเกาหลีเมื่อปี 2516 รายการ แต่เดิมซึ่งเริ่มแต่ 18.00 น. - 23.30 น. ในภาคค่ำรายการวันเสาร์ตั้งแต่ 15.00น. ตอนบ่ายถึงเที่ยงคืน และทุกวันอาทิตย์ตั้งแต่ 7.00 น. ถึง 23.30 น. นั้นถูกปรับปรุงให้ลดจำนวนชั่วโมงในการออกอากาศ โดยกระทรวงข่าวสารและวัฒนธรรมเป็นหน่วย

¹Asia-Pacific Institute for Broadcasting Development, "Training Course for Producer of TV Programmes for very Young Children," p.20.

งานประสานงาน

ระบบการส่งโทรทัศน์ของ เกาหลีคล้ายคลึงกับระบบการส่งที่ใช้ในประเทศญี่ปุ่น ในด้านการจัดการและการปฏิบัติการ สถานี เค.บี.เอส. ซึ่งเป็นของรัฐบาลมีรายได้จากการเก็บภาษีเครื่องรับเหมือนกับ เอน. เอส. เค. ของญี่ปุ่นหรือ บี.บี.ซี. ของอังกฤษ ในขณะที่สถานี เอ็ม.บี.ซี. และที.บี.ซี. เป็นสถานีเอกชน มีรายได้จากการโฆษณาสินค้าและกิจกรรมธุรกิจ ทั้งนี้ โทรทัศน์สีจะเริ่มดำเนินการภายในปีสองปีข้างหน้า

ผู้เขียนเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินการของสถานีทั้ง 3 แห่ง ดังนี้

1. เนื่องจากเวลาออกอากาศทุกวันประมาณ 5 ชั่วโมงครึ่ง และรายการที่จัดออกอากาศมีเฉลี่ย ๆ ประมาณ 16 - 17 รายการ ซึ่งทำให้วิเคราะห์ได้ว่าจำนวนรายการที่ออกอากาศจริงจะประมาณรายการละ 19 นาที หักเวลาโฆษณาออกจะเห็นว่าเหลือเนื้อรายการประมาณ 15 นาที ระยะเวลา 15 นาทีนี้ น่าจะไม่เพียงพอในการให้แนวคิดไม่ว่าด้านวิชาการหรือด้านอื่นใดแก่ประชาชนได้

2. โดยที่รายการระดับท้องถิ่นทำได้ยากจึงต้องอาศัยการถ่ายทอดส่วนใหญ่จากสถานีหลักที่กรุง โซล ซึ่งทำให้ในแต่ละท้องถิ่นขาดรายการที่ชุมชนในแต่ละท้องถิ่นสนใจร่วมกัน

3. สถานีทั้ง 3 มีรูปแบบรายการคล้ายคลึงกันมาก จึงทำให้ขาดรายการที่น่าจะเป็นประโยชน์อื่น ๆ อยู่มาก

ผู้เขียนให้ข้อคิดว่า รายการสำหรับเด็กนั้นยังคงน้อยมาก โดยเหตุที่ชาวผู้ผลิตและอุปกรณ์ที่จะส่งเสริมการจัดรายการสนุก ๆ และความที่ผู้ใหญ่ทั้งหลายสนใจรายการโทรทัศน์มากกว่าเด็ก ๆ ผู้จัดทำรายการจึงพิจารณาจากความสนใจของผู้ใหญ่เป็นหลัก และทำให้รายการสำหรับเด็กหาสปอนเซอร์ยากไปด้วย

อย่างไวก็ตาม เอ็ม.บี.ซี. ทีวี. ผลิตและเสนอรายการเพื่อเด็กเล็กโดย
เริ่มกันตั้งแต่เดือนกันยายน 2521 ที่ผ่านมานี้¹

นาง ฮยาซินธ์ เลียว (Hyacinth Leo) เจ้าหน้าที่สถานีวิทยุโทรทัศน์
มาเลเซีย (R. T. M.) รายงานว่า กิจการวิทยุโทรทัศน์มาเลเซีย
(R.T.M.) เป็นของรัฐบาลทำหน้าที่สื่อข่าวสารทางการศึกษา เพื่อพัฒนาสังคม-
เศรษฐกิจแก่ประชาชนชาวมาเลเซีย ซึ่งมีหลายภาษาหลายเผ่าพันธุ์ การให้ความ
บันเทิง เป็นเรื่องรองลงไป

R.T.M. ออกอากาศรายการโทรทัศน์ 3 เครือข่าย เครือข่าย 1 และ 2
ออกอากาศจากกัวลาลัมเปอร์ (เครือข่ายที่ 1 บริการให้การศึกษาโดยเฉพาะ
เครือข่ายที่ 2 บริการสื่อข่าวสาร ความรู้ทั่วไปแก่ประชาชนรวมทั้งให้ความบันเทิงด้วย)
ทั้ง 2 เครือข่ายมุ่งบริการชุมชนบนแหลมมาเลเซีย เครือข่ายที่ 3 เริ่มในปี 2515
ออกอากาศที่เมือง โคตา คินาบาลู (Kota Kinabalu) บนเกาะซาบฮ์ สำหรับ
บริการแก่ชุมชนในหมู่เกาะซาบฮ์ และหมู่เกาะซาราวัก มีห้องส่งขนาดเล็กระบบขาว-ดำ
ใช้ 2 กล้อง และมีรถถ่ายเทคนอกสถานที่ใช้ 3 กล้อง มีโครงการจะสร้างห้องส่งใหม่
เร็ว ๆ นี้ เครือข่ายที่ 3 ถ่ายทอดรายการจากเครือข่ายแห่งชาติ กัวลาลัมเปอร์ผ่าน
ดาวเทียม (แหลมมาเลเซียห่างจาก ซาบฮ์ ซาราวัก ประมาณพันไมล์) นอกจาก
ถ่ายทอดรายการจากกัวลาลัมเปอร์แล้ว เครือข่ายที่ 3 ทำรายการสำหรับท้องถิ่นตั้งแต่
6 โมงเช้า ถึง 3 ทุ่ม เป็นรายการสารคดีและรายการบันเทิง มีละครสั้น 45 นาที
ทุกวัน รายการสำหรับเด็กเริ่มตั้งแต่ 6 โมงเย็น ส่วนใหญ่เป็นภาพยนตร์การ์ตูนจาก
ต่างประเทศสำหรับเด็กทุกวัย ซึ่งให้ความสนุกสนานกว่าให้ความรู้ และมีรายการที่ผลิต
จากกัวลาลัมเปอร์ ยาวครึ่งชั่วโมงเรื่อง "เจ้าหญิงกับเจ้าชาย" (บันทึกเสียงใหม่

¹Asia-Pacific Institute for Broadcasting Development, "Training
Course for Producer of TV Programmes for very Young
Children," pp. 21-22.

โดยเครือข่ายที่ 3)¹

นายไคซ์ ไทเลอร์-สมิธ (Keith Tyler - Smith) เจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิต สถานีโทรทัศน์ คริสต์เชิร์ช ประเทศนิวซีแลนด์ รายงานว่า นิวซีแลนด์ เริ่มงานโทรทัศน์ตั้งแต่ปี 2507 มี 2 เครือข่าย สำหรับบริการแก่ประชากร 3 ล้านคน คือ โทรทัศน์แปซิฟิก (S.P.T.V.) และโทรทัศน์บริการที่หนึ่ง (Television Service One) ทั้ง 2 เครือข่ายได้รับการสนับสนุนด้านการเงินและการบริหาร จากคณะกรรมการกระจายเสียงแห่งชาติ รวมทั้งกิจการวิทยุและวง-ชิมโฟนี ออสเตรเลีย

นายสมิธ ผลิตรายการสำหรับเด็กอยู่กับ เอส.พี.-ทีวี. ซึ่งมีสถานีหลักอยู่ 2 แห่งคือ ที่เมือง ออคแลนด์ และเมืองคริสตเชิร์ช เครื่องส่งอยู่ที่ออคแลนด์ แต่ศูนย์ผลิตรายการอยู่ที่คริสตเชิร์ชผลิตรายการประจำท้องถิ่นสัปดาห์ละ 27 ชั่วโมงครึ่ง มีภาพยนตร์และเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนรายการจากโทรทัศน์มาแพร่ภาพประจำวันด้วย สัปดาห์หนึ่งมีโฆษณาได้ 5 วัน อีก 2 วันจะไม่ปรากฏข้อความโฆษณาแต่อย่างใด

S. P. T. V. เสนอรายการสำหรับเด็กเล็กวันละชั่วโมงครึ่ง ทุกวันจันทร์ ถึงศุกร์ตั้งแต่ 15.00 น. เริ่มรายการห้องแดนสนุก (Romper Room) เป็นรายการสำหรับเด็กวัยก่อนเรียนยาวประมาณ 40 นาที แล้วต่อด้วยรายการ รุ้งกินน้ำ (Rain Bow) อีก 15 นาที เวลาที่เหลือจากนั้นเป็นการเสนอกาตูนและรายการจากโทรทัศน์ รายการห้องแดนสนุกประกอบด้วยรายการย่อย 4-5 รายการ บันทึกภาพล่วงหน้าทุกวัน ในปัจจุบันรายการ รุ้งกินน้ำ ซึ่งส่งชื่อโดยตรงจากอังกฤษมีแพร่ภาพทุกวัน ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2521 นายสมิธ ผลิตรายการของนิวซีแลนด์ (N.Z. Version) เป็นรายการแมกนีน ความยาว 15 นาที พิธีกรเป็นชายและ

¹Asia-Pacific Institute for Broadcasting Development, "Training Course for Producer of TV Programmes for very Young Children," p.23.

หนังสือ 3 ตัว เชื่อมรายการ มีการทุน สาธิตการแกะสลัก เพลงและภาพยนตร์สารคดี ฯลฯ

รายการวันอาทิตย์ของเด็ก (Sunday's Child) สำหรับผู้ปกครอง เป็นการเสนอข่าวการพัฒนาและการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารราชการ การศึกษาและให้ความบันเทิง ออกอากาศทุกวันอาทิตย์ ครั้งละ 15 นาที

รายการแดนธรรมดา (A Land Called Happy) มี 13 ตอน ออกอากาศสัปดาห์ละครั้ง ในปี 2520 เป็นรายการที่สร้างความมหัศจรรย์ใจแก่เด็ก ประกอบด้วยหุ่นกับคน และวิทยากร เช่น นักวิทยาศาสตร์ มีการสอนพับกระดาษ การสอนร้องเพลง รายการชุดนี้ได้รับการคัดเลือกให้นำออกอากาศอีกในปี 2521 ด้วย

รายการสำหรับเด็กได้รับการสนับสนุนอย่างมาก การจัดทำรายการเป็นการฝึกหัดผู้กำกับรายการมือใหม่ อย่างไรก็ตาม หากมีความพยายามกันอีกสักนิด และมีความริเริ่มเพิ่มอีกสักหน่อย ก็เชื่อใจว่าจะสามารถยกระดับและมาตรฐานรายการสำหรับเด็กของ S.P.T.V. หรือของประเทศนิวซีแลนด์ได้อย่างแน่นอน¹

นาย เอส.เอ็ม.อลิม (S.M. Alim) ผู้ผลิตรายการสถานีโทรทัศน์เมืองลาฮอร์ ประเทศปากีสถาน รายงานว่า ปากีสถานดำเนินการโทรทัศน์ตั้งแต่ปี 2507 เครือข่ายโทรทัศน์แห่งชาติมีศูนย์ส่งรายการ 5 ศูนย์ มีสถานีถ่ายทอด 10 สถานี ติดต่อกันด้วยระบบไมโครเวฟ ประชาชนชาวปากีสถานสนใจรายการโทรทัศน์มาก มีเครื่องรับโทรทัศน์ 66% และมีแนวโน้มที่จะซื้อโทรทัศน์เพิ่มขึ้นอีกในเร็ว ๆ นี้เป็น 74%

ปากีสถานจัดรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กทุกวัย หลายรายการเพื่อความบันเทิงแก่ครอบครัว มีรายการโทรทัศน์โรงเรียน มีการทุนภาษาอังกฤษเรื่องยาว 40-60 นาที ทุกวัน ซึ่งมีคณะกรรมการตรวจพิจารณา อนุญาตเฉพาะเนื้อหาที่เหมาะสมกับเด็ก โดยหลีกเลี่ยง

¹Asia-Pacific Institute for Broadcasting Development, "Training Course for the Producer of TV. Programmes for very Young Children," pp.24-25.

แนวอาชีพการและความรุนแรง

รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่ผลิตขึ้นชุดแรกในปากีสถานชื่อ อคาร์บาคาร์ (Akarbakar) เป็นการสอนตัวอักษรในภาษาประจำชาติ ซึ่งมีพิธีกร 2 คน กับหุ่นดำเนินรายการ อีกรายการหนึ่งชื่อจันทรารี่ (Chantrarary) เป็นรายการแบบแม็กกาซีน สำหรับเด็กอายุระหว่าง 8-12 ขวบ ใช้เด็ก 3 คน เป็นผู้ดำเนินรายการ เปิดโอกาสให้เด็กชาวปากีสถานทุกคนเป็นสมาชิก เขียนจดหมายติดต่อกับรายการ และมีโอกาสเข้าร่วมรายการออกอากาศเป็นประจำทุกสัปดาห์ ติดต่อกันมา 2 ปีครึ่งแล้ว¹

นาย มาเรียโน กาแลง (Mariano Galang) ผู้เขียนบทและผู้ผลิตรายการสถานีโทรทัศน์ ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ รายงานว่า รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของฟิลิปปินส์จัดขึ้นตั้งแต่แรกโดยสำนักงานโรงเรียนรัฐบาล ในปีพ.ศ.2505 จัดเป็นรายการทดลองก่อน คือรายการพัฒนาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับเตรียมอุดมศึกษาในกรุงมะนิลา ของ 10 จัดรายการและดำเนินการโดยสถานีบริการกระจายเสียงแห่งฟิลิปปินส์ (The Philippines Broadcasting Service) จากการทดลองนี้ทำให้ทราบว่ารายการโทรทัศน์เป็นประโยชน์มาก และจัดทำต่อมาจนถึงปีพ.ศ.2506 เพื่อสรุปผลรายการชุดนี้

รายการโทรทัศน์ในฟิลิปปินส์จัดขึ้น 2 ประเภท ประเภทแรกสำหรับโรงเรียนสามัญทั่วไป และอีกประเภทหนึ่งเป็นการให้การศึกษา นอกกระบวนโรงเรียน หลังจากดำเนินการต่อมาจนถึงปี พ.ศ.2515 การจัดรายการเป็นไปโดยมีความมุ่งหมายดังนี้

1. ช่วยแนะนำวิชาชีพและการประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มพูนสภาวะความเป็นอยู่ และการทำมาหากินให้สอดคล้องกับสภาวะสังคมใหม่
2. เพื่อช่วยให้ความรู้และทบทวนความรู้ในด้านการศึกษา รวบรวมทั้งเน้น

¹Asia-Pacific Institute for Broadcasting Development, "Training Course for Producer of TV Programmes for very Young Children," pp.26-27.

วิธีการสอนทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งการให้การศึกษแก่เด็กก่อนเข้าเรียน

3. เพื่อเพิ่มพูนโอกาสที่จะได้รับการศึกษาให้เท่าเทียมกันในระยะเวลาเดียวกัน โดยได้รับประสบการณ์เหมือนกัน

รายการวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษามีส่วนช่วยประชากรที่โดยโอกาสจะได้รับการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะปัจจุบันเป็นการให้ความรู้และประสบการณ์ในด้านอาหาร-การถนอมอาหาร ประชากรศึกษา การสงวนรักษาทรัพยากรของชาติและความรู้เกี่ยวกับภาษากร รายการให้การศึกษาระบบโรงเรียนช่วยครูประจำการให้ได้รับความรู้วิธีการและระบบวิธีการสอนใหม่ รวมทั้งนวัตกรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งทำให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่ผู้วางแผนการศึกษาของชาติคาดหมายไว้ นอกจากนี้รายการดังกล่าวยังช่วยให้ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปได้รับความรู้ในการจัดการศึกษาแบบใหม่ สามารถช่วยเหลือและสนับสนุนเด็กในความปกครองให้เด็ก ๆ เหล่านั้นเป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคมต่อไป¹

นางห่านกกเบ็ง (Han Kok Peng) ผู้ผลิตรายการสถานีวิทยุโทรทัศน์สิงคโปร์ (R.T.S.) รายงานว่า สิงคโปร์มีกิจการโทรทัศน์ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2506 ออกอากาศในระบบพาด (PAL) 625 เส้น ปัจจุบันต้องออกอากาศถึง 4 ภาษา คือ อังกฤษ จีน มาเลย์ และภาษาทมิฬ มี 2 ช่อง คือ ช่อง 5 และช่อง 8 วันราชการ ช่อง 5 ออกอากาศ 8 ชั่วโมง ช่อง 8 ออกอากาศ 5½ ชั่วโมง สำหรับวันหยุดขยายเวลาออกอากาศเป็น 14 ชั่วโมง และ 7½ ชั่วโมง ตามลำดับ มีการจัดรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก แบ่งได้ดังนี้

1. รายการสคผลิตในประเทศ

1.1 รายการบ้านสนุกของเด็ก (Children's Play House) ออกอากาศภาษาจีน เป็นละคร 26 บท แสดงโดยเด็ก ๆ และมีผู้ใหญ่ร่วมแสดง

¹ Asia-Pacific Institute for Broadcasting Development, "Training Course for Producer of TV Programmes for very Young Children," pp.28-29.

บ้างตามบท ซึ่งบทเป็นเรื่องราวของเด็ก ๆ และครอบครัว เพื่อนบ้าน โรงเรียนและสังคม รายการนี้จึงเป็นที่นิยมสำหรับครอบครัววัย

- 1.2 รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กเล็ก อายุระหว่าง 5-9 ขวบ ครั้งละ 20-30 นาที สัปดาห์เว้นสัปดาห์ คือ สัปดาห์นี้ออกอากาศสด สัปดาห์ต่อไปซ้ำรายการเดิม เนื้อหารายการเป็นการละเล่นของเด็ก คนตรี และเพลง ทำท่าประกอบเพลง เกมส์ ฯลฯ เป็นต้น และจัดรายการพิเศษสร้างบรรยากาศของเทศกาลต่าง ๆ เช่น คริสต์มาส ทรูบ์จัน วันเด็ก เป็นต้น รายการสำหรับเด็กเล็กนี้จัดให้มีความสุขสนุกสนาน สอดแทรกความรู้ โดยมีผู้ใหญ่ดำเนินรายการ เปิดโอกาสให้เด็ก ๆ เข้าร่วมกิจกรรมมาก ๆ

2. รายการเด็กที่ส่งมาจากต่างประเทศ

สิงคโปร์ได้ส่งรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่มีคุณภาพจากต่างประเทศหลายรายการ คือ "เซซามี สตรีท" และ "ดิ อีเลคทริก คอมปานี" จากสหรัฐ "บ้านสีเหลือง" (The Yellow House) จากออสเตรเลีย และภาพยนตร์การ์ตูนจากหลาย ๆ ประเทศ ซึ่งออกอากาศเป็นภาษาอังกฤษ ระยะเวลาหลังส่งการ์ตูนจากญี่ปุ่น ลงเสียงภาษาจีนในไต้หวัน เช่น เรื่อง "ปีเปอโรผจญภัย (The Adventures of Pepero)", "กบน้อยสีเขียวกับ ปีนอคคิโอ" (Little Green Frog and Pinocchio) แม้เนื้อหาไม่ช่วยในการเรียนการสอนแต่ก็ได้รับความนิยมมาก

สิงคโปร์ออกอากาศรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กระหว่างเวลา 18.00-19.00 น. ทุกวันราชการ สำหรับวันหยุดออกอากาศตั้งแต่ 10 โมงเช้า ถึงบ่ายโมง ออกอากาศรายการที่ผลิตเองบ้าง การทูนบาง รายการเด็กดี ๆ จากต่างประเทศบ้าง¹

¹Asia-Pacific Institute for Broadcasting Development, "Training Course for Producer of TV Programmes for very Young Children," pp. 30-31.